

Gatelangs

Natteravnene - Gatelangs siden 1990
Nummer 2 - juni 2020 - 19. årgang

**Tema:
Natteravnene
30 år**

**MARKERING:
EN ANNERLEDES JUBILEUMSVÅR**

**BRYR SEG:
EN HILSEN FRA STATSMINISTEREN**

Passport
Control

Ikke kjøp alkohol til mindreårige!

Er det verdt å knuse drømmen om reise til USA eller studier i Australia fordi du ønsket å hjelpe en mindreårig venn?

Mange utdannelser og yrker krever uttømmende politiattest, en attest hvor

alle forhold som er registrert på deg vil komme frem for alltid. Det samme gjelder ved visumsøknad for reise til land som USA og Australia.

Les mer på vennelangning.no

VINMONOPOLET

Gatelangs

ISSN 1891-6856

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom
gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen
gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen · vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk · Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as
Telefon: 22 90 71 90

BESØKS- OG POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,
Storgata 28,
0184 OSLO
Telefon: 23 00 21 20

NATTERAVNENES STYRE:

Sander Brink (styreleder)
Siri Skrøder
Jan Bøhler
Kim Marius Ilmo Bolin
Eva Raknerud Braathen
Olav E. Storm (vara)
Thomas Evensen (vara)

gatelangs@natteravnene.no
www.natteravnene.no
www.facebook.com/natteravnene1
twitter.com/ravnene

Trykksak

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

241 501

Forsidefoto: Anette Haugen
Side 3-foto: Lars Norbom

30 år i trygghetens tjeneste

Det er november, året er 1990. Som vanlig sitter jeg i bilen etter et kundebesøk i jobben som salgskonsulent for et kjøttforedlingsfirma. På bilradioen surrer nærradiostasjonen «Radio limelight». Noe fanger oppmerksomheten.

Det er intervju med initiativtageren til noe som kalles «natteravn-prosjektet». De søker etter «voksne» over 30 år til å delta. Jeg var 23, men ringte likevel politiavdelingsjef Gudmund Johnsen, som jeg akkurat hadde hørt på radio. Han ga meg likevel lov til å delta og min første vandring ble booket inn i avtaleboken.

30. april 2020 var det 30 år siden 300 Oslo-borgere møtte opp i Oslo rådhus for å delta på Norges første vandring med Natteravnene. Resten av historien får du i denne utgaven av Gatelangs. Her kan du også lese om våre natteravner Turid (81) og Kjartan (76), som etter en årrekke fortsatt er trofaste vandrere. Du får også møte vår første styreleder, Svein Mogan (80) og bli med på vår jubileumsvandring.

Lite ante de 300 deltagerne på den første vandringen – og senere jeg – om den eventyrlige reisen fra et prosjekt i Oslo til en viktig landsomfattende samfunnsaktør innen trygghet 30 år senere.

Jeg vil i dag benytte anledningen til å takke alle som gjennom disse 30 årene på ulike måter har bidratt til det Natteravnene er i dag. Vi gleder oss til de neste 30.

Gratulerer med dagen!

Innhold

Leder	3
Landet rundt	5
Den første styrelederen	6
Natteravnere i 30 år	8
En annerledes jubileumsvår	10
Kjærkomne bursdagsgaver	11
Jubileumshilsninger	12
Natteravnene inn i framtiden	14
Natteravnskolen	16
Hva skjedde for 30 år siden?	18
Profil: En nysgjerrig ung mann	20
Nytt om Natteravnene	22
Portrett: 30 år med vandring i Oslo	24
Fra arkivet: Natteravnene 20 år	28
Ungdommens stemme	30

Se side 12

Neste Gatelangs kommer i september.
Frist for innspill er 1. august 2020

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø eller i din natteravngruppe som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no

Natteravnner landet rundt...

Frøya

Frøya kommune inviterte ved starten av året til orienteringsmøte om Natteravnene, meldte lokalavisa Hitra-Frøya. De har tidligere hatt en aktiv natteravngruppe på Frøya. I 2004 hadde de 50 navn på lista, folk som kunne ringes til når det var aktuelt å sende ut natteravnner. Kommunen oppfordret alle – og spesielt foreldre/pårørende til ungdom i aldersgruppen 13-18 år – om å bidra til å gi barn og unge et trygt oppvekstmiljø.

Askøy

Flere skoler ønsker å få Natteravnene tilbake på Askøy, der de ikke har hatt natteravnner på mange år. Nå er første steg tatt for at gulkleddede natteravnner igjen kan begynne å patruljere på øyen, meldte Askøyværingen tidligere i år.

Hå

Etter at Hå frivilligsentral stengte dørene til fritidsklubbene 12. mars, mangler ungdommen i kommunen faste steder å være om kveldene, melder Jærbladet. De skriver videre at organisasjonen nå etterlyser flere natteravnner. Det har riktig nok vært natteravnner ute også i tiden etter 12. mars, men ikke like mange som vanlig. «Det er kommunen og politiet som er ute flere kvelder i uka nå, men de klarer ikke alt alene», skriver organisasjonen på facebook.

Notodden

Gjennom lokalavisen Telen ble det i siste halvdel av april etterlyst større engasjement av foreldre for å opprettholde nødvendig natteravnvirksomheten på stedet. Blant annet ble Hans Borhaug i politiet sitert på følgende: «Jeg forventer faktisk at alle foreldre til barn i ungdomsskolealder tar dette ansvaret, sier Hans Borhaug, med klar adresse til de som ikke engang løfter øyelokket for de problemene som er dokumentert i Notodden sentrum.»

Lillestrøm

Under et informasjonsmøte om ungdom og rusforebygging i Lillestrøm i begynnelsen av mars stilte både politikere, Natteravnene og frivillige rusforebyggende organisasjoner opp, melder Mitt Lillestrøm. Her sa blant annet Eivind Fohlin, som var med på å etablere Natteravnene for mange år siden og som selv har gått natteravn i 25 år, at dagens ungdommer er suverene, men at utfordringen ligger i lite engasjement hos foreldrene. Romerikes blad har også tidligere meldt om at Natteravnene i Lillestrøm stadig har måttet avlyse vakter fordi for få møter opp.

Ås/Nordby

Ås kommune og frivilligsentralen samarbeider om å puste nytt liv i Natteravnene i Ås og Nordby, melder Ås Avis. De skriver videre at Natteravnene i mange år var aktive i Ås, men at det de siste årene ikke har vært liv i ordningen lokalt. SLT-koordinator Bjørn-Erik Pedersen, som selv har vært natteravn og nå ønsker å få i gang igjen Natteravnene i Ås, sier blant annet følgende til lokalavisa: «Trygge voksne i nærmiljøet forebygger både rus og kriminalitet blant unge.»

Natteravnenes første

Svein O. Mogan var med på Natteravnenes aller første vandring natt til 1. mai i 1990. Året etter, da politiet av praktiske årsaker gradvis trakk seg ut av organisasjonen, ble han Natteravnenes aller første styreleder. Han har mange fine minner fra den tiden.

Tekst og foto: Anette Haugen

Det er en fin og solfylt vinterdag i Oslo og Gatelangs har avtalt å møte Svein O. Mogan (80) på Aker Brygge. Han har i mange år bodd på Nesodden, så da er det bare en liten fergetur inn til sentrum. For 30 år siden, da Natteravnene så dagens lys, bodde han imidlertid på Ullevål i Oslo.

– Det var sønnen min som gjorde meg oppmerksom på den første vandringen og på et informasjonsmøte i forkant. Han jobbet som sanitetsoffiser i Forsvaret og var i tillegg frivillig i Røde Kors hjelpekorps. Det var gjennom Røde Kors han hadde fått en anmodning om å bli med. Siden han selv var på vei til Nord-Norge og ikke kunne delta, anmodet han meg om å bli med, forklarer den tidligere natteravnen og styrelederen.

Engasjert

Svein O. Mogan tenkte at dette kunne være interessant. Han hadde under oppveksten til sine tre barn vært en svært engasjert far, da alle gikk på St. Sunniva. Han møtte derfor opp først på informasjonsmøtet og senere utenfor Oslo rådhus, der han sammen med nesten 300 andre var med på den aller første natteravningen i Oslo sentrum natt til 1. mai i 1990.

Det var politimennene Dag Halgard og Gudmund Johnsen som hadde tatt initiativet til Natteravnene etter en studietur til Karlstad i Sverige, der det svenske politiet hadde startet Nattugglorna. Da politiet av praktiske årsaker trakk seg gradvis ut året etter den første vandringen, ble Svein O. Mogan spurt om han kunne tenke seg å være styreleder.

– Jeg hadde vært med på mange vandringer etter den første. Vi fikk også etter hvert låne noen lokaler i et treningssenter i nærheten av der Oslo Spektrum ligger nå. Jeg snakket mye med Dag og Gudmund og da det ble interesse for å få en sivil organi-

sjasjon til å stå bak Natteravnene, ble jeg spurt om å bli styreleder. Vi var vel fire-fem i styret, minnes han.

Godvilje

I starten var de ute og vandret hver annen fredag, men etter hvert ble det utvidet, slik

at de gikk hver fredag. På den første vandringen stilte det som sagt opp så mange som 300, men senere var de gjerne en 50-60 mennesker som møtte opp. Svein O. Mogan var den gang 50 år og følte seg som ganske ung blant vandrerne. Det var mange som var godt voksne.

styreleder

Engasjert: Svein O. Mogan var Natteravnenes aller første styreleder. Om han måtte gi seg etter noen år, er han fremdeles svært engasjert og følger nøye med på hva som skjer. Han bor nå på Nesodden og har registrert med glede at det også finnes lokale natteravngrupper der.

Det var mange gjengangere blant de som gikk – og de hadde også god kontakt med politiet hele veien. Ofte kom politiet og ga en briefing før de gikk ut. Da fikk de vite litt om hva som rørte seg og hva de skulle være på utkikk etter. Vandrerne fikk samtidig beskjed om ikke å gripe inn i krangler,

men heller kontakte politiet. Det hendte at en vandrør måtte på legevakta med litt neseblod, men det var aldri noe alvorlig, bare litt lørdagsknuffing

– Mange hotell og restauranter i byen stilte også velvillig opp, slik at vi kunne hente smørbrød og kaffe som vi serverte vandrerne når de tok seg noen velfortjente pauser. Det gikk på rundgang og Grand og Continental var bare et par av de som stilte opp. Jeg husker også vi fikk låne lokaler på Kaffistova. Ulikt utstyr, slik som vester, fikk vi også etter hvert sponset. Vi hadde ingen egne midler, forklarer den første styrelederen.

Rekruttering

Etter starten i Oslo ble det også interesse for å få natteravnner utenfor Oslo. Svein O. Mogan husker godt at han dro rundt til flere byer sammen med Dag Halgard for å prøve å rekruttere organisasjoner og andre til å starte opp egne natteravngrupper. Politiet lokalt var med på å arrangere møtene. De var blant annet i Tønsberg, Fredrikstad, Moss og en del flere steder.

Etter hvert kom det i gang natteravngrupper mange steder, både i byer og på mindre steder. I dag finnes det natteravnner mer eller mindre over hele landet, der noen grupper er svært stabile og velfungerende, mens andre er aktive kun i perioder. Som med det meste annet av frivillig arbeid, er man gjerne avhengig av ildsjeler til å holde ting i gang.

På hylla hjemme har Svein O. Mogan en plakett i kobber som han har fått av det svenske politiet for at han var med på å bringe konseptet Nattugglorna videre til Norge. Det er et fint minne og en fin utmerkelse å ha fått.

Mye på reise

Etter de første svært aktive årene, valgte Svein O. Mogan å trekke seg som styreleder fordi han begynte i en jobb i Norges Rederiforbund som innebar mye reising. Den jobben var lite forenelig med å sitte som styreleder for Natteravnene. Vervet som styreleder ble da overtatt av en ung mann med navn Lars Norbom, som i dag er generalsekretær i organisasjonen.

Selv om han ga seg som styreleder og aktiv natteravn, har den første styrelederen imidlertid ikke sluttet med å være engasjert i de unges ve og vel. Han følger frem-

Button: Da Natteravnene startet opp hadde de ikke gule vester, men kun en button på jakken.

deles nøye med både på natteravnaktiviteten og annet som skjer i samfunnet. Han var på et tidspunkt med på å gå natteravn i Bærum for å forsøke å hjelpe en gruppe i gang der – og han registrerer også med glede at det finnes natteravnner i nærmiljøet på Nesodden.

På kafeen vi sitter tar han fram mobilen og viser fram et bilde av et avisoppslag som sønnen hans nylig har sendt ham. Det er fra et møte på Lillestrøm der de lokale Natteravnene deltok. I overskriften roses ungdommen, mens foreldreengasjementet slaktes. Dette er noe han kan kjenne seg igjen i fra sin egen tid som aktiv natteravn og far.

Stort behov

– Det er helt tydelig at behovet for natteravnner ikke har blitt mindre med årene. Da Natteravnene ble startet opp var vi opptatt av at det var viktig at det fantes fornuftige, edru voksne ute i gatene, ikke minst for å gripe inn om det var barn med i bildet. Dette behovet er der fremdeles, fastslår han – og forteller videre:

– Da vi startet opp Natteravnene var vi spesielt opptatt av å se etter unge i 10-13-årsalderen som befant seg i sentrum. Politiet hadde en egen gruppe vi kunne kontakte for å sørge for at de unge ble kjørt hjem. Flere ganger opplevde vi at de var tilbake igjen i sentrum etter kort tid. Da vi spurte om hvorfor, fortalte flere at de ikke kunne være hjemme fordi foreldrene hadde selskap

Svein O. Mogan er derfor klar på at frivillig arbeid er en viktig del av samfunnet. Folk må bry seg mer – og foreldre må ta seg av barna sine. Har du fått barn må første prioritert være å følge dem opp, men dessverre ser det ikke ut til at alle foreldre forstår det.

Fin ting: Kjartan Mølmen har vært natteravn i 30 år – og bidrar fremdeles om sommeren på Norway Cup. Her sammen med Eva Raknerud Bråthen.

Kjartan Mølmen og Turid Johnsen er to trofaste natteravnere, som begge har nesten 30 års vandringserfaring og fremdeles går. Gjennom disse årene har de gjort en utrolig flott innsats for samfunnet, samtidig som det har gitt dem mye tilbake å være natteravn.

Tekst og foto: Anette Haugen

Kjartan Mølmen (76) har vokst opp i Gudbrandsdalen, men har bodd på Romsås i Oslo siden begynnelsen av 1970-tallet. Før han ble pensjonert jobbet han i bilbransjen. Etter at han hadde vært i militæret, nærmere bestemt luftforsvaret, ble han innrullert i Politireserven. Det var årsaken

til at han fikk en invitasjon til å være med på den første natteravnvandringen i 1990.

– Jeg syntes dette høyrtes interessant ut og ville gjerne være med på å gjøre en innsats. Selv var jeg ikke noe festmenneske, så jeg kjente ikke sentrum særlig godt og tenkte at dette også var en fin mulighet til å bli bedre kjent med byen, forteller den trofaste natteravn.

En ny verden

Kjartan Mølmen var ikke med på den aller første vandringen, men han ble med på en av vandringene som fulgte kort tid etter. Her forklarer han at han hadde flaks, for han kom i gruppe med en pensjonert politimann og en yngre mann. Den pensjonerte politimannen kjente mange av de rusavhengige og de småkriminelle som vanket nederst i Karl Johan på den tiden.

Natteravnene i 30 år

– Han hadde tidligere vært med på å sette inn flere av dem, men hadde en veldig god tone og dialog med dem. Dette lærte jeg veldig mye av, forklarer Kjartan Mølmen, som også husker hvordan de kjørte rundt i en liten varebil som de parkerte ved Kvadraturen, der de blant annet serverte mat til de rusavhengige.

Av problemsituasjoner de kom over i starten var det mye overdoser. Dette har endret seg litt gjennom årene, nå opplever de nok mer voldsepisoder og krangler, der de med dialog prøver å hjelpe til med å rydde opp. I tillegg bidro de, som i dag, med å hjelpe berusede folk hjem eller til legevakten. Mange har gitt uttrykk for at de er takknemlige for hjelpen.

Andre ting Kjartan Mølmen godt husker, er hvordan de kjørte rundt i den lille varebilen og hentet rundstykker og drikke fra ulike serveringssteder og hotell for å gi til de frivillige natteravnene. For å skaffe litt inntekter hadde de også loddsalg, der noen kanskje fikk med seg gevinster fra arbeidsplassen eller lignende. De måtte jo prøve å få litt inntekter.

Norway Cup

Gjennom årene har Kjartan Mølmen vært med på mange vandringene. For åtte-ti år siden ga han seg imidlertid med å gå i Oslo sentrum om kveldene, grunnet helseproblemer. Det betyr ikke at han har gitt seg helt. Han er fremdeles med på mange vandringene hver sommer under Norway Cup.

– Jeg er ikke så sprek til å gå nede i sentrum lenger, men å være med på vandringene på dagtid under Norway Cup vil jeg fortsette med så lenge jeg kan. Da får jeg mye frisk luft og møter mange hyggelige mennesker. Å være natteravn er en god jobb å gjøre, der du bidrar til å hjelpe andre, fastslår den ivrige og fremdeles aktive natteravn.

Natteravn 30 år

Trengte å bidra

En annen trofast natteravn med mange års vandringserfaring er Turid Johnsen (81). Hun bor på Sofienberg i Oslo, er tidligere hjelpepleier og har vært med på natteravnvandring og trygget Oslos gater siden mai 1993. Hun forteller:

– Med bakgrunn som hjelpepleier hadde jeg i mange år tatt meg av min kreftsyke mor som ønsket å dø i sitt eget hjem. Da hun døde i 1990, måtte jeg selge huset og flyttet til Oslo. I begynnelsen bodde ett av mine tre barn hjemme, men etter hvert flyttet også han ut. Jeg hadde da vært skilt lenge og plutselig var det ikke lenger noen som hadde bruk for meg.

Hun hadde imidlertid sett en annonse i Aftenposten om «Nattevandring». Kanskje var det noe? Hun meldte seg, begynte å gå og følte at nå var det endelig noen som hadde bruk for henne igjen. På det meste har hun gått 25 vandring per år. Hun føler seg litt som en hest i manesjen. Dette er en så stor del av livet at hun bare må ut å gå.

Dessverre har helsen sviktet litt med årene, slik at hun må ta et opphold om vinteren når det er kaldt, men i sommerhalvåret er hun ute og går igjen – og prøver da å stille på et par vandring i måneden. I tillegg synes hun det er koselig å være med på vandringene på Ekebergsletta under Norway Cup.

Ført logg

Turid Johnsen har siden 1999 ført logg over vandringene hun har vært med på. Dette har nærmest blitt en liten historiebok, som inneholder mange hyggelige hendelser, men også noen som ikke er like hyggelige. Hun ser også at det har vært en utvikling både når det gjelder selve vandringene og hva de møter underveis.

– I begynnelsen var vi gjerne 35-40 stykker som møtte opp til hver vandring og kunne være opp til åtte i hver gruppe. Nå

Opplevd mye: Her er Turid Johnsen (t.v.) på vandring med Torild Knoff og Tore Krohn Hansen i 2016.

skal vi være fornøyd om det er mer enn ti som møter opp – og vi deler oss som regel i grupper på tre-fire vandrer. Selv går jeg ofte sammen med to av de samme vandrerne. De er kjempefine mennesker, så det er veldig hyggelig, fastslår hun.

Den erfarne vandrer ser også endringer på hva som møter dem i byen. Det har ploppet opp mange nye utesteder og hun synes dessverre at mange av de unge oppfører seg annerledes enn tidligere. De festet jo før også, men stemningen var liksom mye hyggeligere. Nå synes hun det er mye mer full og skrikning.

Gode tilbakemeldinger

Den trofaste natteravnen har registret at ikke absolutt alle setter pris på at de er der, blant annet husker hun tidligere at en del kvinner på Strøket ikke likte tilstedeværel-

sen deres, for da ble det mindre kunder. Selvfølgelig er heller ikke bråkmakerne så fornøyd med at de kommer.

– Vi får imidlertid mange fine tilbakemeldinger. Noen ganger hører jeg fra de unge: «Nei og nei, bestemor. Kan jeg få en klem?» Da får de selvfølgelig det. Vi stopper og snakker med dem, og mange ganger tror jeg at vi som er eldre kan ha en vel så fin påvirkning og dialog med dem som de yngre kan, sier Turid Johnsen.

Når hun tar på seg den gule natteravnvesten føler hun seg alltid helt trygg, mye tryggere enn når hun går i de samme gate-uten vest. Hun føler også at hun får full respekt av alle hun møter ute. Det er ingen negative kommentarer om alder eller annet. Så lenge helsa holder – og ingen nekter henne deltakelse – har hun derfor tenkt å fortsette som natteravn.

Ny oppstart: Natteravnene ble bedt om å starte opp igjen etter to ukers pause.

(Foto: Kenneth Magnerud)

En annerledes jubileumsvår

Mottakelse i Oslo rådhus, fagseminar og stor jubileumsvandring; det var blant planene for jubileumsfeiringen til Natteravnene denne våren. Koronasituasjonen har bidratt til at mye er satt på vent, men vandring har det heldigvis vært mulig å få til det meste av tiden.

Av Anette Haugen

Natteravnenes jubileumsvår er som alt annet denne våren blitt litt annerledes enn planlagt. Natt til 1. mai i 1990 var det en stor gruppe på over 300 personer som møttes opp utenfor Oslo rådhus for å gå natteravn for aller første gang. Å samle så store grupper har denne våren vært forbudt.

Også jubileumsmarkeringen som skulle vært avholdt med en mottakelse i Oslo råd-

hus torsdag 30. april ble avlyst – eller i første omgang utsatt. Det er fortsatt håp om å få til en fin markering litt senere i år. En litt annerledes jubileumsvandring ble det likevel mulig å få til, i en stille by, med litt færre vandrere enn planlagt og i tillegg med bruk av natteravnbilene.

To ukers stopp

Vandringene det meste av denne jubileumsvåren har vært litt spesielle. Umiddelbart etter at regjeringen torsdag 12. mars kunngjorde alle koronatiltakene, besluttet Natteravnene å legge ned vandringene i Oslo sentrum inntil de hadde hatt nærmere dialog med Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Lokalgruppene ble anbefalt å gjøre det samme.

Etter to ukers vandringspause ble det på oppfordring fra flere – og i nær dialog med Helsemyndighetene – bestemt å sette i gang igjen vandringene, blant annet for å

følge med på at folk ikke samlet seg ute i grupper. Lokalgruppene som ønsket det, fikk også grønt lys for å gå igjen, samtidig som det ble understreket at det var viktig å følge alle smittevernsreglene.

For vandringene i Oslo sentrum ble det også laget egne retningslinjer, både vedrørende smittevern, bruk og bemanning av bilene, at det midlertidig ble slutt på matserveringen i løpet av natten, hvor mange som kunne gå sammen, avstand med mer.

Jubileumsvandringen

Om det kun var et begrenset antall natteravn som fikk anledning til å være med på årets jubileumsvandring, er imidlertid Natteravnene glade for at det har vært mulig å opprettholde vandringene det meste av tiden – og gleder seg til ting normaliseres. Planen er som sagt å komme tilbake med en større markering av jubileumsåret så snart det lar seg gjøre.

En særs velkommen gave!

Det skapte stor glede hos Natteravnene da beskjeden kom om at investeringselskapet Selvaag AS ville gi 350 000 i støtte, det resterende av beløpet Natteravnene hadde søkt om, men ikke fått fra Oslo kommune. Gaven bidrar til å trygge driften videre.

Av Anette Haugen

Høsten 2019 ble Selvaag gjennom media kjent med kuttet i den kommunale bevilgningen til Natteravnene. Det var søkt om 750 000 kroner, men kun 400 000 kroner i støtte ble gitt – det laveste tilskuddet på mange år. Selvaag AS, som tidligere har støttet virksomheten gjennom å annonsere i Gatelangs, bestemte seg da for å gi en gave tilsvarende mellomlegget mellom

beløpet Natteravnene opprinnelig søkte om og det de til slutt fikk, altså 350 000 kroner.

– Vi synes Natteravnene gjør en viktig og god jobb for byen. De bidrar til en trygghet som alle setter pris på. Det er skuffende at kommunen reduserer sin støtte til dette gode tiltaket, og vi i Selvaag har derfor gitt et bidrag for å sikre at Natteravnene kan fortsette sin virksomhet, sier Frederik Selvaag.

Takknemlig

– Vi er svært takknemlig for denne gaven. Fjorårets budsjettkutt fra Oslo kommune gjorde det dessverre umulig for oss å videreføre en sårt tiltrengt stilling, en organisasjonsassistent. Denne funksjonen er avgjørende for at vi kan yte best mulig service overfor våre frivillige i Oslo sentrum og bydelene, sier generalsekretær i Natteravnene, Lars Norbom, og legger til:

Viktig jobb: Frederik og Olav H. Selvaag synes jobben Natteravnene gjør er viktig – og har derfor gitt sitt bidrag til organisasjonen gjennom en solid pengegave. (Foto: Selvaag AS)

– Gaven fra Selvaag gir oss nå mulighet til likevel å videreføre denne funksjonen – og ny organisasjonsassistent var på plass allerede 4. mai. På denne måten slipper våre frivillige å bruke tid på administrasjon og logistikk, men kan konsentrere seg om vår kjernevirksomhet, nemlig trygg, voksen tilstedeværelse i hele Oslo.

Kjærkommen bursdagsgave!

Dagen før 30-årsjubileet til Natteravnene fikk generalsekretær Lars Norbom en hyggelig telefon. Roald Stene i Sparebank 1 Østlandet kunne fortelle at de ville gi en gave på 50 000 kroner til Natteravnene. En gave som kommer godt med i en vanskelig tid.

Av Anette Haugen

Natteravnene har tidligere samarbeidet med Sparebank 1 Østlandet flere ganger, blant annet om den rosa jentetaxien som kjørte kvinner gratis hjem fra Oslo sentrum i julebordstida. Den 29. april fikk Lars Norbom en ny hyggelig henvendelse fra banken. Denne gangen med beskjed om at de hadde bestemt seg for å gi Natteravnene en gave på 50 000 kroner.

– Vi er svært takknemlige for denne gaven. Gaven er av spesielt stor betydning for oss på dette tidspunktet. I likhet med de fleste andre virksomheter, vil også Natteravnene bli rammet økonomisk av koronapandemien. En betydelig andel av våre inntekter kommer fra private givere og næringslivet. Vi har allerede merket fall i inntekter som følge av økende arbeidsledighet og generell omsetningssvikt i næringslivet, sier generalsekretær Lars Norbom.

Gave: Sparebank 1 Østlandet overrasket Natteravnene med 50 000 kroner i bursdagsgave. Her fra lanseringen av jentetaxi i vinter, der Roald Stene (t.v.) og Lars Norbom (t.h.) er med skuespiller Henriette Steenstrup, og varaordfører Kamzy Gunaratnam. (Foto: Anette Haugen)

Viktig tid

Den som ringte Natteravnene, var Roald Stene, sponsorsjef for Sparebank 1 Østlandet. Han syntes det var gledelig å melde at de hadde funnet en mulighet til å gi Natteravnene en gave på 50 000 kroner. Natteravnene var én av flere organisasjoner, de fleste innen barne- og breddeidretten, som fikk en hyggelig telefon. Om hvorfor Natteravnene ble valgt, sier han:

– Natteravnene har en viktig funksjon i samfunnet og behovet for deres tilstedeværelse ute i gatene vil garantert ikke bli mindre framover. I disse dager, da mye har vært stengt, men sakte åpnes igjen, er det neppe bare barn som har behov for å løpe fra seg på fotballbanen. Det sitter nok også mye innestengt energi i både russen og andre, som nå har et stort behov for å møtes og treffe andre.

– Alle kan ha litt ekstra adrenalin i kroppen nå, samtidig med at utelivet åpnes opp. Da er det viktigere enn noen gang at Natteravnene er der. Siden de av ulike årsaker har mindre penger å rutte med for tiden, i tillegg til høyere utgifter på grunn av smitteverntiltak, synes vi det er ekstra hyggelig å kunne bidra i disse dager. Vi vil samtidig benytte anledningen til å gratulere Natteravnene med jubileet!

1

2

3

4

5

6

Kjære Natteravnene!

Å bry seg er å bry seg om. Natteravnene har gjennom 30 år brydd seg om andre. Dette har dere gjort med engasjement, omsorg og tålmodighet, på steder og til tider på døgnet når andre voksne sover.

Natteravnene har i mange situasjoner vært føre var og forhindret at ungdom havner i konflikter, vold og annen kriminalitet. I fagterminologien kalles dette for god situasjonell forebygging. Trygge samfunn bygges nedenfra, ikke minst ved hjelp av frivillige aktører som dere.

Natteravnene er et av de beste eksemplene på frivillig innsats i Norge. Over 750 000 foreldre og besteforeldre har bidratt til å gjøre samfunnet tryggere, og det finnes nå over 400 natteravngrupper rundt om i landet. Uten innsats fra frivillige som Natteravnene, ville mange lokalsamfunn manglet et slikt viktig trygghetssskapende nettverk.

Den frivillige ulønnede innsatsen som utføres i Norge tilsvarer om lag 120 000 årsverk. Frivillighet er likevel så mye mer enn årsverk. Frivillighet vitner om et samfunn hvor mennesker tror på og tar ansvar for hverandre. Frivilligheten vitner om et samfunn som bryr seg. Å bry seg handler om å hegne om viktige verdier, å bry seg om er i praksis å ta vare på andre.

Takk for alt dere står for og det dere gjør i praksis. Gratulerer med 30-årsdagen!

Med vennlig hilsen
Erna Solberg, statsminister (H)

En hilsen til Natteravnene!

Også Norge opplever nå en krise som berører oss alle. Vi bryr oss om hverandre og liv og helse er i fokus. Det er vårt håp at vi kommer gjennom krisen med færrest mulig dødsfall.

Så begynner hverdagen igjen, og på ny trenger vi Natteravnene og andre som redder liv og helse i hverdagen. I krise er det lett å mane til dugnad, men Natteravnene har stått på, også i det stille, natt etter natt i mange, mange år, mens vi andre har sovet trygt.

Natteravnene har ikke bare reddet liv og helse der og da, men de har også reddet mange ut av kriminalitet og inn i et verdig liv.

Med vennlig hilsen
Fabian Stang

Gratulerer med dagen!

Natt til 1. mai for 30 år siden møttes de første Natteravnene her ved Oslo rådhus. Rundt 300 personer var klare til å gå den første runden i Oslo by. Fra oppstarten har Natteravnene vokst fra en gruppe i Oslo sentrum, til å være på plass i alle bydeler, og mange kommuner i hele Norge. Selv har jeg gått Natteravn mange ganger, både i egen bydel da mine barn var yngre og i Oslo sentrum i senere tid.

Natteravnenes visjon er at godt synlige, ansvarlige voksne ute i gatene virker forebyggende på rus, vold og kriminalitet. Mange ildsjeler og frivillige har i disse 30 årene bidratt til at Oslo er den trygge byen vi kjenner. Natteravnenes flotte innsats har ført til at de er naturlige innslag i mange store arrangementer i byen, som Norway Cup og Skifestivalen i Holmenkollen. I 2018 var Natteravnene med å lansere jentetaxi med gratis skyss. Jeg hadde selv gleden av å få lov til å være sjåfør for jentene.

Da coronapandemien slo til var Natteravnene kun borte fra gatene i to uker før de igjen gikk gatelangs. På vegne av byen vår er jeg veldig takknemlig for at Natteravnene er på plass, slik at ikke de som må være ute er overlatt til seg selv. Jeg vil også råde mine FB-venner til å melde seg som frivillig natteravn, det er et viktig og veldig hyggelig arbeid. Tusen takk til alle natteravn for en fantastisk innsats gjennom 30 år. Dere gjør at vi alle kan føle oss trygge.

Gratulerer med jubileet, og lykke til med de viktige vandringene langs Oslos gater.

Med vennlig hilsen
Marianne Borgen, ordfører i Oslo

Hilsen: Erna Solberg har sendt en hilsen til Natteravnene i anledning 30-årsdagen. Hun stilte også opp da gratis rosa taxier ble satt inn i julebordstiden.

(Foto: Anette Haugen)

Stiller opp: Tidligere ordfører Fabian Stang (t.h.) har selv vært med å gå natteravn. Her med Natteravnenes styreleder, Sander Brink (t.v.) og generalsekretær, Lars Norbom.

(Foto: Anette Haugen)

Gratulasjon: Oslos ordfører Marianne Borgen gratulerte Natteravnene på «bursdagen» 30. april. Her sammen med Lars Norbom under en tidligere vandring.

(Foto: Anette Haugen)

Natteravnene inn

I 30 år har Natteravnene vandret gatelangs for å trygge gatene. Etter hvert har det blitt aktivitet både i by og bygd, i sentrumsstrøk, bydeler og i roligere områder. At behovet har vært der er de fleste enige om, men hvordan blir det mon tro med Natteravnene i framtiden?

Tekst og foto: Anette Haugen

Gatelangs har tatt en prat med de tre som for tiden jobber ved natteravnkantoret i Oslo. Det er generalsekretær Lars Norbom, frivillighetskoordinator for nærmiljøgruppene i Oslo og Viken, Gry-Janicke Nordby (40 % stilling) og frivillighetskoordinator for Oslo sentrum, Cecilie Brochmann (50 % stilling).

De er alle sikre på at det vil være behov for natteravner også i framtiden, samtidig som det selvfølgelig er vanskelig å spå hvordan utviklingen vil bli. Det som har vært en del av trenden de siste årene, og som de tror vil fortsette, er at det er et enda større behov knyttet til en del av bydelene. For å sikre kontinuitet og flere grupper her, er det viktig å forankre flere grupper opp mot FAU og skoleledelse, i tillegg til frivilligsentraler og lignende.

Foreldreforankring

– Den utviklingen jeg har sett de fem årene jeg har jobbet her, er at stadig flere grupper blir foreldreforankret. Ved å knytte

gruppene opp mot FAU er det mye lettere å lage et system for å holde gruppene i gang. Det er også viktig å få skoleledelsen inn på banen tidlig. De skal ikke drive gruppene, men det er viktig å ha dem med som støttespillere. Mange rektorer er positive til dette, sier Gry-Janicke Nordby, som altså har ansvar for nærmiljøgruppene.

I prinsippet blir det stadig flere grupper i Oslos bydeler, men hvor stor aktivitet det er i hver enkelt gruppe har de ikke oversikt over, i og med at de forskjellige gruppene er så ulikt organisert. Noen er organisert gjennom FAU, noen gjennom den lokale frivilligsentralen, andre av enkeltpersoner eller gjennom ulike organisasjoner.

Det som er felles for de fleste gruppene er imidlertid at de stort sett vandrer i helgene. Før var det ofte slik at det også var natteravngrupper ute den kvelden i uka som fritidsklubben holdt åpent. Dette har mer og mer avtatt, med mindre det er snakk om fredag kveld. Med andre ord har det blitt enda mer fokus på helgene.

Rekruttering

I Oslo sentrum er Natteravnene organisert på en litt annen måte enn de fleste gruppene i bydelene. (Les mer om dette i gruppeportrettet på side 24.) Her er det ikke primært foreldre som går, men både unge og eldre, som ikke nødvendigvis bor i sentrum selv. For å trekke til seg flere frivillige – og også gjerne flere yngre vandrere (over 18 år), har man vært nødt til å tenke nytt, både når det gjelder informasjon og påmelding til vandringene.

De neste 30: Gry-Janicke Nordby og Cecilie Brochmann har jobbet for Natteravnene i henholdsvis fem og to år. De ser at det kan være nødvendig med noen endringer i fremtiden, men mye fortsetter som før.

– Det er viktig å vise hva Natteravnene er og hva vi gjør på sosiale medier. For å nå fram til de yngre holder det heller ikke å legge ut informasjon bare på Facebook. De yngre er ikke lenger der så mye, men på andre kanaler, sier Cecilie Brochmann, som har ansvar for vandringene i Oslo sentrum. Hun legger til:

– Vi har også begynt å bruke en app, der de frivillige kan melde seg på vandring. Det fungerer bra, men samtidig er det fremdeles mulig å melde seg på vandring på den gamle måten, for de som ikke er så tekniske – eller bare å møte opp som før

Målet for Natteravnene på sikt er å øke aktiviteten, ikke bare i Oslo sentrum og Oslos bydeler, men over hele landet. Da er det også viktig å finne plattformer der man kan ha god kommunikasjon og gi viktig informasjon til grupper som har tilhold litt lenger unna.

Lang fartstid: Generalsekretær Lars Norbom har vært med Natteravnene nesten siden starten. Han tror ikke behovet for Natteravnene vil bli mindre i tiden framover.

i framtiden

Intet blaff

På spørsmål om hvilke tanker generalsekretær for Natteravnene, Lars Norbom, har gjort seg om Natteravnenes neste 30 år, svarer han:

– Det jeg vet er at om 30 år er ikke jeg lenger generalsekretær for Natteravnene, da er jeg 84 år. Kanskje bidrar jeg med noen lokale vandringer i nærmiljøet. Det jeg også er ganske sikker på er at Natteravnene er kommet for å bli. Det ble ikke slik en kjent journalist skrev etter oppstarten, nemlig at «Natteravnene er et blaff som vil dø av seg selv i løpet av kort tid».

Generalsekretæren er videre ganske sikker på at behovet for Natteravnene bare vil bli større og større. Ikke minst ser man nå en utvikling i noen av bydelene, der unge, kriminelle er ute og driver i gatene. Integrering, trangbeboddhet, utenforskap, det er mye som spiller inn her. Heldigvis har

det etter noen få uheldige episoder vært mye positivt etter at Natteravnene har gått i dialog med flere av de unge. Det viser at dette virker.

– Jeg ser i øyeblikket ingen grunn til å gjøre store endringer på hvordan vandringsene fungerer i dag. Dette konseptet er såpass tidløst at det i hvert fall inntil videre fortsetter som det er, påpeker Lars Norbom, som har vært med organisasjonen nesten fra starten.

Språk og kultur

Noen av utfordringene Natteravnene må se på fremover, har med språk og kultur å gjøre. De må knekke en kode for hvordan de skal rekruttere flere vandrere innenfor enkelte miljøer.

– Politiet og forebyggende etater jobber ut fra det samme. Vi har et godt samarbeid med dem og tenker at dialogen her bare vil

bli enda tettere. Det er viktig å passe på at vi ikke skaper større avstand basert på kulturforskjeller, men blir enda tydeligere når vi forklarer hvorfor vi er der og at vi bare vil hjelpe, påpeker Gry-Janicke Nordby.

Hun legger til at man kanskje må se på litt ulike løsninger og modeller, som kan gjøre at enda flere kan bidra. For enkelte er det muligens ikke helt naturlig å vandre rundt i gatene? Kanskje er noen mer komfortable med å sitte ved en lekeplass og passe på barna? Også slik god og synlig tilstedeværelse av voksne kan være et godt natteravnbidrag.

Samarbeid

Noe helt annet Natteravnene ønsker for å sikre kontinuitet og minke frafall av grupper, er å få opprettet kontaktinformasjon som ikke følger enkeltpersoner, men grupper. Da blir det lettere å følge opp, slik at grupper ikke bare feider bort. Det er av samme årsak det også er viktig å få skoleledelsen på banen – for selv om personene byttes ut, så vil skolene være der.

– Det vi skulle ønske og håper på, er at grupper som sliter med rekruttering ikke bare legger ned, men kontakter oss eller nabogruppa. Kanskje kan vi hjelpe med å forankre den lokale gruppa i en frivilligsentral eller man kan få til et samarbeid med en nabogruppe, slik at nettverket blir større, sier Cecilie Brochmann

Natteravnene opplever at flere og flere grupper har et samarbeid og kanskje vandrer på tvers av skolekretser og bydeler. Det er bra. Et samarbeid mellom flere bydeler og skoler vil gjøre at man blir sterkere og minsker sjansen for at en gruppe forsvinner helt.

Pirk i samvittigheten

Om mange er flinke og skal ha stor takk for at de bidrar til å holde vandringsdugnaden oppe, opplever Natteravnene også at en del foreldre er seg selv nok. De har fått telefoner fra foreldre som reagerer svært negativt fordi de føler de får dette tredd nedover hodet.

Her må det holdningsendringer til – og noen ganger er det nødvendig å pirke litt i samvittigheten ved å si et tydelig «Skjerp deg!». Da er det også fint å ha politiet med seg, for når de står bak og uttaler seg, blir det med en gang mer tyngde bak.

Natteravnene

Starte en gruppe?

Ønsker du å starte opp en natteravngruppe der du bor, så kontakt natteravnkontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no. Innenfor blant annet Oslo og Viken kan vi hjelpe til med igangsettelse, delta på møte med foreldrene i nærmiljøet og bidra med oppstartsmateriell.

Gratis mosjon

En natteravn går i gjennomsnitt 15 097 skritt på seks timer. Så langt gikk i hvert fall fem vandrere i snitt da de ble utstyrt med skrittellere en lørdagskveld. En måling på anbefalt daglig aktivitet ser slik ut:

Antall skritt:

2 000 – 4 000: Svært inaktiv dag
4 000 – 6 000: Inaktiv dag
6 000 – 8 000: Moderat aktiv dag
8 000 – 10 000: Aktiv dag

Griper ikke inn

Du trenger ikke kunne kampsport eller klare å løfte ti kilo i benkpress for å bli natteravn. Natteravnene griper aldri inn i voldssituasjoner, men kontakter politiet ved behov.

Lærerikt

Du får ikke én krone i lønn for å gå natteravn, men kunnskap om hva barn og unge gjør i helgene, god mosjon, frisk luft, nye venner – for ikke å snakke om god, sosial samvittighet.

Én fredag

Det er 104 fredags- og lørdagskvelder i året. Kan du bruke én av dem på natteravn er det supert. Du forplikter deg ikke på noen annen måte enn å møte opp denne ene kvelden.

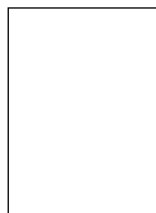
Vil du ha Gatelangs i postkassa?

JA, jeg vil ha et gratis abonnement på Gatelangs!

Navn:

Adresse:

Postnr/-sted:

Til:

Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Gatelangs kommer ut fire ganger i året.

Foruten å skrive om hva som rører seg rundt omkring gatelangs der Natteravnene er til stede, tar vi opp viktige temaer, som diskriminering, ungdom og fritid, foreldrerollen, ildsjeler, frivillighets-Norge med mer.

Vil du ha bladet rett hjem i postkassa – helt gratis?

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no skriv «Nytt abonnement» i emnefeltet og adressen din i mailen, så kommer bladet hjem til deg fire ganger i året.

Eller du kan fylle ut slippen til høyre og sende i posten.

e i et Fugleperspektiv

«Natteravnene var der da det ikke skjedd. Å være natteravn handler om alt som ikke skjer. Slagsmålet som ikke begynner. Voldtekten som ikke finner sted. Ved å vandre gatelangs virker Natteravnene dempende på vold og konflikter. Å være natteravn er sosialt, hyggelig og meningsfylt. Og noen ganger uendelig viktig.»

(Reklameteksten som ble brukt på TV da Natteravnene vant «Reklame for alvor» i 2003.)

Tre til fem

Det er vanlig med tre til fem personer i en natteravngruppe. Hver gruppe har en leder. Tidlig på kvelden blir gruppe-ene enige om hvem som går hvor, og så legger man ut på vandring. I løpet av kvelden har gruppene kontakt via mobil.

Utstyr

Alle vandrere har på seg lett gjenkjennelige gule refleksevester eller jakker med natteravnlogo. De er i tillegg utstyrt med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon.

Mangfold

Natteravnene består av foreldre, besteforeldre, gifte, single, venner, venninner, unge, gamle, yrkesaktive, pensjonister – kort sagt alle slags mennesker som bryr seg om andre. Mange grupper er organisert gjennom ungdomsskoler, bydeler eller frivilligsentraler – og det finnes grupper over hele landet.

Førstehjelp

Det er kjekt å kunne førstehjelp både hjemme og når du går ute som natteravn. Som natteravn i Oslo og Akershus har du mulighet for å delta på gratis førstehjelpkurs.

Er du en natteravn?

Test deg selv:

	Ja	Nei
Er du mellom 18 og 90 år?	☐	☐
Trives du blant mennesker?	☐	☐
Har du et positivt menneskesyn?	☐	☐
Er du utrustet med sunn fornuft?	☐	☐
Liker du frisk luft og mosjon?	☐	☐

Fikk du fem «ja»? Da er du sannsynligvis den perfekte natteravn! Ta kontakt med din lokale natteravngruppe eller kontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Starten

Det var to politimenn som startet Natteravnene i Norge. Vinteren 1990 var Dag Halgard og Gudmund Johnsen på studietur i Karlstad i Sverige. Der ble de presentert for «Nattugglorna», som kort fortalt gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret sammen i grupper i sentrumsgatene på kvelds- og nattestid i helgene. Tanken bak var at vanlige folk kunne være med å redusere vold, rus og hærverk ved å være til stede. Politimennene brakte med seg ideen hjem til Norge. Senere har Natteravnene blitt en selvstendig organisasjon.

1. mai 1990

300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus for å være med på den første vandringen natt til 1. mai 1990, i regi av Oslo politikammer. I 1991 ble prosjektet omdannet til en selvstendig organisasjon. På samme tid ble det startet opp natteravngrupper i andre norske byer.

Hva er Natteravnene?

Det er en frivillig organisasjon der voksne, edru mennesker i organisert form vandrer i lokalmiljøet på kvelds- og nattestid i helgene. Natteravnenes oppgave er å være synlige og tilgjengelige, i håp om at dette i seg selv virker dempende på vold og skadeverk. De bistår også personer som av en eller annen grunn ikke er i stand til å ta vare på seg selv, noen ganger ved å formidle kontakt til det offentlige hjelpeapparatet.

Hva skjedde i 1990?

Rundt 300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus natt til 1. mai 1990 for å være med på den aller første natteravnvandringen i Oslo. Men hva skjedde ellers dette året?

Av Anette Haugen

Mye skjedde i året 1990 – for 30 år siden – samme året som Natteravnene så dagens lys. Under har vi samlet en del viktige nyheter og kultur/sportshendelser fra 1990, både fra ut- og innland – i tillegg til en del ikke like viktig hendelser, som likevel blir husket av mange.

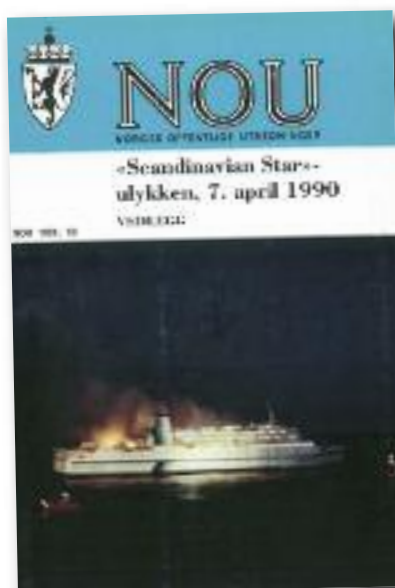
Nyheter i verden:

- **Nelson Mandela** blir løslatt 11. februar. Han hadde da tilbragt 27 år i forvaring under apartheidregimet i Sør-Afrika.
- **Iran rammes av jordskjelv** målt til 7,7 på Richters skala i juni. Rundt 35 000 mennesker omkommer. I tillegg anslås 100 000 mennesker å ha blitt skadet.
- **Namibia**, Afrikas siste koloni, blir selvstendig 21. mars.
- **I Nicaragua** inngår de stridende partene en fredsavtale 28. juni.
- **Et toppmøte** finner sted i juni, der USAs president, George W. Bush, og Sovjetunionens første og eneste president, Mikhail Gorbatsjov, blir enige om våpenkontroll og handelsavtaler.
- **Nobels fredspris** blir tildelt Gorbatsjov for hans rolle for å få slutt på den kalde krigen.
- **Boris Jeltsin** blir president i Russland 29. mai.
- **Gulfkrigen** mellom Irak og en USA-ledet koalisjonsstyrke fra 34 land innledes 2. august. Mandatet var å presse ut irakiske styrker fra Kuwait. Krigen varer til 28. februar året etter.
- **Tyskland** gjenforenes til ett rike 3. oktober.
- **Uavhengighet:** En rekke sovjetrepublikker erklærer seg som egne republikker, deriblant Russland, Ukraina, Hviterussland og Armenia.
- **Margareth Thatcher** går av som statsminister i England i slutten av november, kort tid etter tar John Major over.
- **Lech Walesa** blir president i Polen 9. desember.

Mandela: I februar 1990 ble Nelson Mandela løslatt.

(Foto: Pixabay/Pexels.com)

Katastrofebrann: I påsken 1990 våknet Norge opp til meldingen om katastrofebrannen på Scandinavian Star.

(Foto: faksimilie)

Nyheter i Norge:

- **Katastrofebrannen på Scandinavian Star** inntreffer i påsken, natt til 7. april, da mange er på vei med fergen fra Oslo til København. Brannen var påsatt og 159 mennesker mistet livet, hvorav 136 var norske. Totalt var 387 passasjerer og et mannskap på 98 om bord.
- **Verøy-ulykken**, der en Twin Otter styrter i havet utenfor Verøy, skjer den 12. april. Alle fem om bord omkommer. Ulykken fører til en debatt om sikkerheten på kortbaneflyplassen.
- **Kvinnelige tronarvinger:** Stortinget gir kvinner arverett til den norske tronen den 29. mai.
- **Gro Harlem Brundtland** innleder sin tredje og siste periode som Norges statsminister.
- **EF og EFTA** innleder 29. juni formelle forhandlinger om en EØS-avtale.

Natteravnene: I Oslo hadde Natteravnene sin aller første vandring natt til 1. mai 1990.
(Illustrasjon: Vilde Haugen Kristiansen)

Livets gang:

■ **Dødsfall:** Kjente folk som dør dette året er blant annet artisten Sammy Davis jr. (64 år) og forfatterne Roald Dahl (74 år) og Thorbjørn Egner (78 år), samt skuespillerne Carsten Byhring (72 år) og Gretha Garbo (85 år).

■ **Fødsler:** Kjente folk som blir født dette året er blant annet: Sjakkspillerne Magnus Carlsen og Sergei Karjakin (Ukraina), den britiske skuespilleren Emma Watson, fotballspillerne Torbjørn Børven og Magnus Eikrem, snøbrett-crosskjører og programleder Helene Olafsen, langrennsløperne Maiken Caspersen Falla og Ingvild Flugstad Østberg.

Aktuelle filmer og TV-serier:

■ **Pelle og Proffen:** Ungdomsfilmen, basert på Ingvar Ambjørnsens roman med samme navn, ble fort populær. Håvard Bakke og Tommy Karlsen spilte hovedrollene i filmen «Døden på Oslo S».

■ **Ninja Turtles:** Den første science fiction-actionfilmen, basert på tegneserien Teenage Mutant Ninja Turtles av Kevin Eastman og Peter Laird, kom ut.

■ **Alene Hjemme:** Den aller første Alene Hjemme-filmen kom ut. Filmen gjorde den unge skuespiller Macaulay Culkin til verdensstjerne.

■ **Pretty Woman:** Den romantiske filmen med Julia Roberts og Richard Gere, som etter hvert har blitt en klassiker, kom ut og medførte at Julia Roberts nærmest ble superstjerne over natta.

■ **Danser med ulver:** Storfilmene med Kevin Kostner i hovedrollen hadde premiere.

■ **Twin Peaks:** TV-serien hadde premiere 8. april. Da den ble vist på NRK skapte den en deilig og uhyggelig helgestemning

Døden på Oslo S er en norsk krimdrama- og ungdomsfilm fra 1990 regissert av Eva Isaksen. Dette er den første av tre filmer med duoen Pelle og Proffen og foregår i Oslo.

Foto: faksimile

i de tusen hjem – og forandret TV-historien for alltid.

Sportsbegivenheter:

■ **Skøyter:** Johann Olav Koss blir allroundverdensmester på skøyter i Innsbruck – og blir også tildelt hedersprisen Oscarstatuetten.

■ **Langrenn:** De tre beste i verdenscupen totalt for herrer dette året er: 1) Vegard Ulvang, 2) Gunde Svan (Sv) og 3) Bjørn Dæhlie. De tre beste i verdenscupen totalt for damer dette året er: 1) Larisa Lazutina (Sov), 2) Jelena Välbe (Sov) og 3) Trude Dybendahl.

■ **Alpint:** Ole Kristian Furuseth vinner den totale verdenscupen i storlalåm sammen med Günther Mader fra Østerrike.

■ **Fotball i Norge:** Rosenborg blir både seriemester og cupmester for herrer. I cupfinalen slår de Fyllingen 5–1. Sprint/Jeløy blir seriemester for kvinner, mens Asker blir cupmester etter å ha slått Sprint/Jeløy 5–1 i finalen.

■ **Fotball i verden:** Vest-Tyskland blir verdensmester etter å ha beseiret Argentina 1–0. Lothar Matthäus blir årets spiller i Europa og Diego Maradona årets spiller i Sør-Amerika.

■ **Curling:** Norge vinner curling-VM for damer. Laget blir senere tildelt Porsgrund Porselænsfabriks Ærespris – en pris som deles ut av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite til kvinnelige idrettsutøvere.

■ **Friidrett:** I EM i friidrett i Split tar Are Nakkim sølv på 10 000 meter, mens George Andersen tar bronse i kulestøt.

■ **Sjakk:** Den russiske sjakkspilleren Garri Kasparov beholder verdensmestertittelen etter å ha slått sin landsmann Anatolij Karpov i verdensmesterskapet i sjakk.

Kilder: Wikipedia, sol.no, snl.no, 90-tallet.no

Aktuell musikk:

■ **Mariah Carey** slo gjennom med sitt debutalbum «Mariah Carey», som i elleve uker lå øverst på den amerikanske Billboard album-lista og solgte til gull i USA.

■ **AC/DC** gir ut sin populære låt «Thunderstruck».

■ **Sinéad O'Connor** blir kjent gjennom kjempeliten «Nothing compares to you».

■ **Gary Moore** gir ut sin store hit: «Still Got The Blues».

■ **Eurovision Song Contest** arrangeres i Zagreb for 35. gang. Vinneren er Toto Cutugno fra Italia med sangen «Insieme».

■ **Melodi Grand Prix** i Norge blir vunnet av Ketil Stokkan med «Brandenburger Tor».

■ **Gitarkameratene** blir hedret som Årets spellemann for albumet «Typisk norsk»

■ **Nye band:** Band som så dagens lys dette året var blant annet de norske bandene Hellbillies og Satyricon, det britiske boybandet Take That, med blant annet Robbie Williams og den amerikanske R&B-gruppa Destiny's Child med blant annet Beyoncé.

En nysgjerrig ung mann

Da Natteravnene startet opp i 1990 var aldersgrensen for å delta 30 år. Som en nysgjerrig, ung mann på 23 år, tok Lars Norbom likevel en telefon for å spørre om han fikk lov til å være med. Det fikk han – og siden ble Natteravnene hans bane.

Tekst og foto: Anette Haugen

– Da jeg begynte å gå natteravn for 30 år siden, hadde jeg selv vokst opp i et svært beskyttet nabolag i Nøklesvingen på Bøler i Oslo. Det var i nabolaget til Anne-Cath. Vestly, der alt var akkurat like idyllisk som du kan lese om i bøkene hennes. Da Natteravnene ble startet opp ble jeg nysgjerrig. Jeg var sjelden nede i sentrum og visste vel knapt skikkelig hva en narkoman – eller rusmisbruker – var, forteller Lars Norbom, generalsekretær i Natteravnene.

Det endte med at den unge mannen tok en telefon til Gudmund Johnsen, en av politimennene som var med på å starte opp Natteravnene. Lars klarte å overbevise ham om at han var en oppegående ung mann og fikk lov til å være med. Dette gjør-

Dugnad: Lars Norbom er fremdeles selv mye ute og går natteravn. Det må han for å være oppdatert på hva som skjer i bybildet. Her sammen med Oslos ordfører Marianne Borgen.

de at Lars etter hvert både fikk et nytt syn på livet og endte opp med et helt annet yrke enn han først hadde tenkt.

Endret yrkeskarriere

– Tilbake i 1993 hadde Natteravnene en gammel folkevognbuss vi kjørte rundt i. Vi pleide å stoppe opp ved det som ble kalt Trappa, der de rusavhengige holdt til, for å servere kaffe og mat. Jeg kom i dialog med flere av dem og forsto plutselig at det var mulig å havne i en slik situasjon uten egentlig å være skyld i det selv, forklarer Lars.

Gjennom strafferettsetaten Kriminalomsorg i frihet ble han også tilbudt å være privat tilsynsfører for prøveløslatte og folk med betingede dommer. Dette takket han ja til. På denne tiden jobbet han som selger i kjøttbransjen, der de blant annet hadde fengselet som kunde. Han forsto plutselig at det var noe mer samfunnsnyttig som burde bli hans levevei.

– Det endte med at jeg søkte på Fængselsskolen. Det var over 2300 søkere til cirka 60 plasser, men jeg valgte å sende inn en søknad uansett – og var heldig å komme inn. En av de som satt i opptaks-komiteén hadde sett meg på TV i forbindelse med Natteravnene, så kanskje bidro det til at jeg kom inn, sier Lars.

Etter utdannelsen begynte Lars å jobbe i fængselsvesenet, samtidig som han satt i styret og ganske snart ble styreleder i Natteravnene. Senere begynte han i en 30 prosent stilling i organisasjonen, som deretter ble økt til 50 prosent. Fra 2002 ble han tilbudt full stilling og satset deretter for fullt på Natteravnene.

Koronasituasjonen

– Jeg tror nok det var mye av den positive responsen vi fikk, med masse «high five's» og tommel opp, som gjorde at jeg bestemte meg for å satse for fullt på dette, forklarer Lars Norbom, som for noen få år siden fikk tittelen generalsekretær for Natteravnene.

På tidspunktet vi har vår lille prat er all vandringen til Natteravnene i Oslo sentrum midlertidig innstilt på grunn av Koronaviruset. Det er en spesiell situasjon, som aldri har skjedd før. Alle de lokale natteravngruppene er organisert ulikt, så de har ingen mulighet til å legge føringer for

Endret livssyn: En ung Lars Norbom som begynte å gå natteravn tidlig. (Foto: Natteravnene)

Utviklingen: Lars Norbom mener Oslo er en like trygg by nå som for 30 år siden, men en del av volden er blitt tøffere. Her på møte med blant annet statsminister Erna Solberg og politiet.

hva de andre skal gjøre, men de har lagt ut en melding på nettsidene der de også anmoder alle lokalgruppene om å bidra i den nasjonale dugnaden for å hindre smitte.

Siden mye av utelivet er stengt og mange holder seg hjemme, er sannsynligvis ikke behovet like stort for Natteravnene i disse dager, så slikt sett tror Lars det vil gå bra. Men samtidig håper han selvfølgelig, som alle andre, at situasjonen snart vil normalisere seg, slik at de kommer seg ut i gatene igjen. (To uker etter var de i gang igjen med vandringene, men der de fulgte en rekke nye retningslinjer etter god dialog med Folkehelseinstituttet.)

Endringer i bybildet

Om man skal forholde seg til normalsituasjonen, som vi alle håper å komme tilbake til så raskt som mulig, hvilke endringer har Natteravnenes generalsekretær sett i løpet av de 30 årene han har vært natteravn?

– På 90-tallet kunne det være 50–60 personer som stilte opp på hver vandring. I dag har vi vel en stamme på 200 faste ravnere i sentrum og er i gjennomsnittet 15 stykker per vakt. Vi kan likevel ikke si at vi er færre, men strukturen er endret. I starten gikk vi bare hver annen fredag, nå går vi stort sett hver fredag og lørdag natt, med unntak av i skoleferiene. I tillegg har vi fått alle gruppene ute i bydelene som går. Det hadde vi ikke i starten, påpeker Lars.

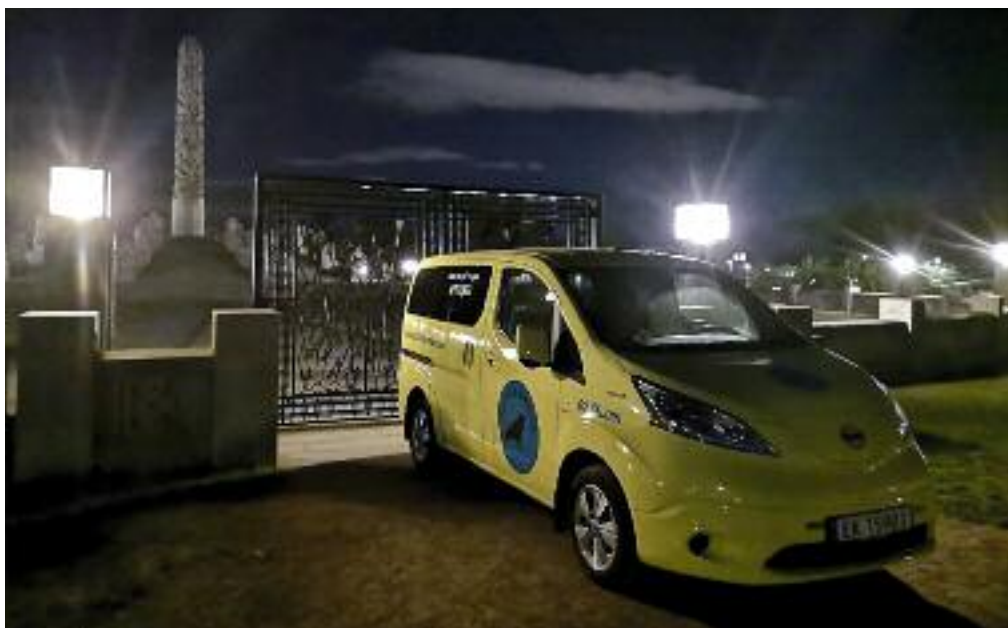
– Når det gjelder utviklingen i sentrum, er min subjektive oppfatning at det ikke skjer flere voldshandlinger nå enn i 1990. Voldsepisodene som skjer er imidlertid ofte av en mer alvorlig grad og innebærer gjerne bruk av våpen. I forhold til at folketallet på disse årene har økt mye, synes jeg tross alt utviklingen har vært bra, legger han til.

Nye utfordringer

Blant utfordringer som har blitt større de siste årene, og der Lars tenker at samfunnet har en kjempeoppgave de må ta tak i, handler om det som skjer i en del av bydelene. Integrering er en viktig del av dette – og det er nødvendig å få enda flere innvandringsforeldre på banen.

– Her håper jeg vår nye kulturminister, Abid Raja, med sine positive holdninger kan bidra og kanskje bli et forbilde, kommenterer Lars Norbom, som synes de 30 første årene med natteravning har vært en innholdsrik tid med mange flotte tilbakemeldinger.

Nå håper han de neste 30 vil være like positive – og at både Natteravnene og resten av samfunnet vil oppleve en god utvikling på alle plan. Han håper samtidig at folk også etter at den store nasjonale dugnaden Koronaviruset har påtvunget oss er over, vil fortsette å ta ansvar for samfunnet vårt og fortsette det viktige dugnadsarbeidet.

Påskevandring: Natteravnene var også i påskehelgen ute i Oslos gater, blant annet med natteravn-bilene. Det var som forventet stille, men tilstedeværelsen ble satt pris på. Her fra Vigelandsparken.
(Foto: Kenneth Magnerud)

Digitalt allmøte: Natteravnene skulle hatt allmøte for sentrumsgruppen i mars, men måtte utsette møtet på grunn av koronasituasjonen. I stedet ble det arrangert et digitalt allmøte tirsdag 7. april, med ni deltagere. Cecilie Brochmann innledet med å fortelle at 2019 hadde vært et fint år, med mange gode arrangementer og et totalt antall av 759 ulike vandrere i sentrum. Denne våren, i jubileumsåret, har en del arrangementer blitt avlyst på grunn av Koronasituasjonen, men håpet er å få arrangert deler av dem til høsten. Det positive er at man i alle fall er i gang med vandringene igjen, dog med noen ekstra restriksjoner.

Cecilie fortalte videre at det er behov for flere vandringsansvarlige og at det jobbes med en frivilligavtale, som er ment for å tydeliggjøre oppgavene. Det vil ikke bli krevet at man skriver under på en taushetsklærning, men alle har likevel en moralsk

taushetsplikt. Andre ting som ble tatt opp er hvor viktig gruppesamholdet er, litt om ulike Koronatiltak, litt om MC-ravnene og

oppstart der – og noen tanker om hvordan sommeren kan komme til å se ut, på bakgrunn av årets spesielle situasjon.

Med på vandring: Den første helgen etter at Natteravnene gjenopptok sine vandringene i Oslo sentrum var bystyreprerentant Yassine Arakia med ut i gatene.
(Foto: Natteravnene)

Gleder seg: Martin Wedvik (27) er ansatt som ny organisasjonsassistent hos Natteravnene. (Foto: privat)

Nyansatt hos Natteravnene

Martin Wedvik (27) er ansatt som organisasjonsassistent i Natteravnene. Han gleder seg til å bli bedre kjent med alle de frivillige.

Av Anette Haugen

I begynnelsen av mai kunne Martin Wedvik endelig starte i jobben som organisasjonsassistent hos Natteravnene, foreløpig med arbeidstid to ganger i uken. Stillingen har vært ubesatt en god stund – og egentlig skulle Martin ha begynt i midten av mars. Som så mye annet gjorde koronasituasjonen at oppstarten ble satt på vent, men nå er han endelig i gang.

Martin er ekte Oslogutt og vokst opp på Disen. Han tok dataelektronikk på videregående og har planer om å ta en bachelor i IT etter hvert – men er allerede ganske datakyndig. Tidligere har han blant annet jobbet med matdistribusjon og innenfor lager og nettverksproduksjon. Om sin nye jobb hos Natteravnene sier han følgende:

– Jeg har aldri tidligere selv gått natteravn, men har naturligvis hørt om Natteravnene og synes det er et flott konsept at voksne mennesker er ute på byen og i gatene og passer på. Jeg gleder meg til min første vandring neste helg. Det skal bli spennende og gøy både å være med på vandring og ikke minst å bli kjent med alle de frivillige.

Grorudalstinget: Natteravnene var også denne gang til stede da Grorudalstinget hadde samling i mars måned. Det samme var Jan Bøhler fra Arbeiderpartiet, som også sitter i Natteravnenes styre, og statsminister Erna Solberg.

(Foto: Gry-Janicke Nordby)

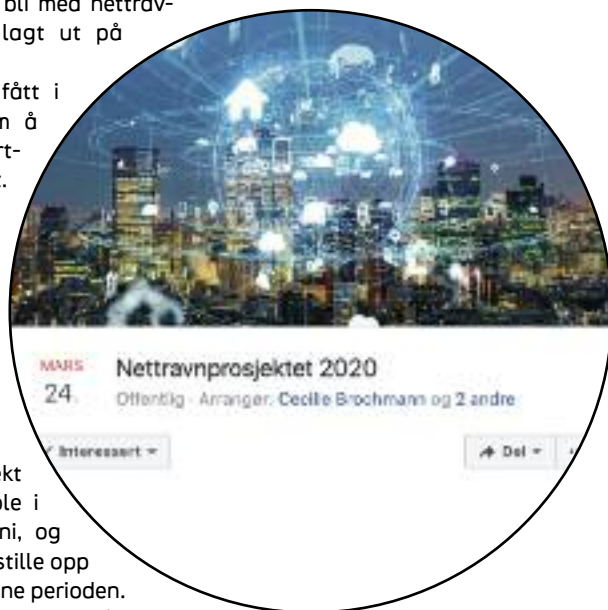

Ny gruppe: Frivilligsentralen på Stovner har startet en ny gruppe natteravnere som allerede er i full aktivitet i nærmiljøet. (Foto: privat)

Nettravning: Da de fysiske natteravn-vandringene ble satt på vent, anmodet Natteravnene om å bli med nettravning, der følgende melding ble lagt ut på Facebook:

«Natteravnorganisasjonen har fått i oppgave fra Frivillighet Norge om å tenke kreativt rundt hvordan vi fortsatt kan bidra positivt i samfunnet. Høsten 2019 ble vi invitert av organisasjonen «No Hate» til å samarbeide om et nytt prosjekt som vi kaller Nettravnere. Nettravnere er synlige, trygge voksne på nett. Internett er en stor del av barn og unges oppvekstmiljø, og nettravnere vil bidra til et positivt, inkluderende og trygt miljø på nett.

Vi har fått støtte til et pilotprosjekt som skal gjennomføres på en skole i Nordre Aker bydel fra april til juni, og trenger frivillige nettravnere som vil stille opp på 1-2 nettravnvakter i løpet av denne perioden. Erfaringene fra pilotprosjektet vil bli brukt til å eventuelt videreføre prosjektet til noen utvalgte natteravngrupper i løpet av høsten 2020.»

Biler: I en tid med stengte utesteder i Oslo sentrum, har Natteravnene brukt bilene i enda større grad enn tidligere til å nå områder også utenfor selve sentrum.

30 år m

Natt til 1. mai 1990 møtte over 300 personer opp utenfor Oslo rådhus og var med på den aller første natteravnvandringen i Norge. Det var av naturlige grunner ikke like mange som kom til jubileumsvandringen 30. april i år, men det ble likevel en fin vandring.

Tekst og foto: Anette Haugen

Vanligvis er Natteravnene i Oslo sentrum ute for å trygge gatene fredag og lørdag kveld, i tillegg til at det noen ganger blir arrangert vandringer ved spesielle anledninger, slik som natt til 1. mai. I år var det planlagt både en jubileumsmottakelse i Oslo rådhus om ettermiddagen og en spesiell vandring denne kvelden – nøyaktig 30 år siden gruppen i Oslo sentrum var ute på sin aller første vandring.

På grunn av koronasituasjonen ble imidlertid mottakelsen utsatt og antallet natteravnere under jubileumsvandringen måtte begrenses. En bitteliten markering ble det likevel, med jubileumskake og tale fra frivillighetskoordinator Cecilie Brochmann, der hun roste alle for innsatsen og den fine støtten de ga både til folk ute i gatene og til hverandre. Hun beklaget at de ikke fikk en velfortjent mottakelse i rådhuset, men håpet på en mulighet senere.

Hun påpekte også hvordan hun hadde fryktet at det ville bli tungt å få folk til å møte opp igjen etter at Natteravnene hadde vært nødt til å legge ned virksomheten i et par uker etter at de strenge pandemiltakene var iverksatt. Det viste seg å være en ubegrunnet frykt. Hun var rørt over hvordan alle hadde kommet tilbake, med om mulig større engasjement enn før.

Bil og vandrere

Vi er totalt 12 natteravnere som skal ut i kveld etter å ha spist litt kake. Normalt møtes alle på kontoret igjen rundt midnatt for litt mat, men det er én av de normale rutineene som er satt på vent av smittevern hensyn. I tillegg brukes de tre bilene til Natteravnene litt mer aktivt nå enn ellers for å dekke et større område, i og med at det fremdeles er veldig stille i sentrum. Først neste uke vil alkoholserving igjen være tillatt i Oslo, men fremdeles med begrensning.

Vi fordeler oss to, to og tre på bilene,

med vandring i Oslo

som blant annet skal kjøre til Huk på Bygdøy, til Frognerparken og senere på kvelden ut mot Hvervenbukta og Ingierstrand. Det er meldt om at en del russ sannsynligvis vil møtes på noen av disse stedene. Russen har satt det meste på vent og har oppført seg utrolig pent, men det er tross alt natt til 1. mai. I tillegg var regjeringens pressekonferanse tidligere på dagen positiv, med litt endringer i avstandsregler etc.

Den siste ravnegjengen skal som vanlig vandre i sentrumsgatene. De er fem og siden det er så stille og det meste er stengt, velger de i hvert fall i starten å gå sammen. Været er heller ikke så bra, det regner og er guffent. Egentlig skulle MC-ravnene i Oslo også ha startet sesongen og vært med i kveld, men det har vært sørget for at har blitt utsatt.

Vandringsansvarlige

Under normale forhold vil det alltid være en egen vandringsansvarlig som er leder for hver av gruppene som går ut. Akkurat i dag, på jubileumskvelden, er det så mange av de oppmøtte som er vandringsansvarlige, i tillegg til at begge frivillighetskoordinatorene er på jobb, slik at det ikke er nødvendig å utpeke en egen ansvarlig for hver gruppe. I forhold til hvem som kan bli vandringsansvarlig, forteller frivillighetskoordinator Cecilie Brochmann følgende:

– I første omgang er vandringsansvarlige (VA) natteravnere som har deltatt på vandring over en viss tid og dermed har erfaring. De må ønske å bidra litt mer og ha et noe større ansvar enn de andre frivillige. De skal helst ha kapasitet til å delta på vandring minst én gang måneden. Det stilles også krav til personlig egnethet, som at vandringsansvarlig må være pålitelig, ansvarlig og være komfortabel med å ha en lederrolle.

Noe annet som er spesielt i Oslo sentrum, er at gruppen her disponerer tre biler og noen elsykler. I en periode brukte de også scootere. Under normalsituasjonen er det vanlig at én av bilene kjøres ut til et sentralt område, slik som Nationaltheateret, der det gjerne serveres kaffe til forbigående, samtidig som dette blir et naturlig møtested for vandrere.

– For å være sjåfør på en av bilene må du være godkjent gjennom prøvekjøring med en av våre ansatte. Det er fordi sjåførene representerer organisasjonen utad.

Initiativ: Politimennene Gudmund Johnsen og Dag Halgard tok initiativ til Natteravnene. Her med Lars Norbom under en prisoverrekkelse (Schiblers legat) på 90-tallet. (Foto: Natteravnene)

Elsyklene kan brukes av alle som kan sykle. De frivillige kan be om å få være med på bil eller sykkel når de deltar på vandring, men det er vandringsansvarlig som fordeler rollene, avhengig av hvor mange sjåførere som har møtt opp og hvilke biler som er tilgjengelige, forklarer Cecilie.

Informasjon for kvelden

I mange år var det slik at Natteravnene, før de bega seg ut på vandring på fredager, først var innom hos politiet på «parolen». Det var et møte der politiet informerte både natteravnere, vektere, Utekontakten og andre som har en trykkningsfunksjon i Oslo på kveldstid, om helgens aktivitet, hva man kunne forvente og spesielle steder man burde holde ekstra oppsyn med. Disse parolene opphørte imidlertid for rundt tre år siden.

– Så vidt jeg vet opphørte parolene på grunn av ressursmangel. Parolen var et bra tiltak som la til rette for et godt samhold mellom de ulike aktørene i sentrum. Det skapte dessuten engasjement blant natteravnene å få komme til parole hos politiet – og det hjalp til å forsterke inntrykket av at man var med på noe viktig. Dessverre ser det ikke ut til at parolen kommer til å bli startet opp igjen med det første, sier Cecilie.

Hun forklarer at som erstatning får de en mail hver fredag fra sentrumspolitiet med informasjon om helgen. I etterkant av

helgen sender hun inn rapporter til kontaktpersoner i Uteseksjonen (SaLTO-koordinator) og sentrumspolitiet – og får svar på mail/telefon om hun lurar på noe. Natteravnene er heldigvis flinke til å være proaktive og snakke med politiet, Uteseksjonen, bymiljøetaten og vektere når de er ute, slik at kontakten opprettholdes.

Litt historikk

Initiativet til den første vandringen natt til 1. mai i 1990 i Oslo ble for øvrig tatt av politiet, nærmere bestemt av Dag Halgard og Gudmund Johnsen, som begge jobbet ved

Oppstarten av Natteravnene

På slutten av 1980-tallet begynte dagspressen i Oslo å skrive om at det var blitt farlig å være i Oslo sentrum i helgene. De markerte opp røde gater man burde holde seg unna.

På politiets forebyggende tjeneste jobbet Dag Halgard og Gudmund Johnsen. De hadde lagt merke til at sentrumbildet i større grad var dominert av ungdom og at det var tendenser til mer uro i gatene, spesielt fredag og lørdag.

I 1989 dro de til Karlstad i Sverige, der de hadde hatt lignende problemer i sentrum av byen. De hadde siden 1985 tatt i bruk den voksne delen av befolkningen for å få bukt med problemene. Prosjektet ble kalt Nattugglorna.

Tilbake i Oslo startet Halgard og Johnsen opp «Støttegruppe for natteravnprosjektet». Ved å engasjere voksne Osloborgere ville man spe på den nattlige sentrumbefolkningen med edrue, voksne mennesker, vise at byen ikke er farlig å bruke i helgene og samtidig vise de unge at det finnes voksne som bryr seg.

Første prøvevandring ble arrangert natt til 1. mai 1990 etter stor mobilisering blant organisasjoner, i kommunen og i befolkningen. 300 personer møtte opp på Rådhuset for å være med på natteravning denne kvelden.

forebyggende avsnitt i Oslo. På bakgrunn av økt vold i sentrum i helgene, og noen ekstraordinære hendelser, hadde de vært en tur i Karlstad i Sverige for å se på deres prosjekt, kalt Nattuglarna.

De syntes det å sende voksne, edru personer ut i gatene var en god idé. Det norske navnet ble foreslått av kona til Gudmund Johnsen etter at hun hadde bladd i en fuglebok og sett bilde av en nattravn. Koblingen var enkel, prosjektet fikk sitt navn, og etter å ha sendt en oppfordring til organisasjoner, politikere med flere, var første vandring en realitet.

I begynnelsen møttes Natteravnene til vandring annen hver fredag. Vandrerne registrerte seg, fikk navnelapper og en liten button med tegning av en nattravn. Samtidig fikk de utdelt et kart der alle telefonkioskene var inntegnet. Det var nødvendig i tilfelle de måtte kontakte politiet. Mobiltelefoner eksisterte knapt den gang.

Var for ung

Informasjon og en anmodning om å melde seg som natteravn ble også sendt på radio. En som hørte meldingen var Lars Norbom, som i dag er generalsekretær i Natteravnene. Han syntes initiativet hørtes interessant ut, men problemet var at du måtte være 30 år for å stille, han var bare 23 år. Det syntes han var dumt, men han tok likevel en telefon til Gudmund Johnsen.

Han presenterte seg som «en relativt fornuftig ung mann» og lurte på om han likevel kunne bli med. Svaret var positivt og 23. november stilte han som natteravn for første gang. I begynnelsen var han med på nesten alle vandringene.

Da politiet i 1991 fikk en mindre rolle i Natteravnene, før de senere av praktiske grunner trakk seg helt ut, ble det dannet et styre. Her ble Svein O. Mogan den første styrelederen (les mer på side 6-7), mens Lars Norbom ble styremedlem (les mer på side 20-21). To år senere ble Lars Norbom valgt til styreleder for Natteravnene i en alder av 25 år.

Natteravnene i Oslo sentrum

- Startet opp 1. mai 1990.
- Vandrers vanligvis hver fredag og lørdag kveld, utenom skoleferien.
- Oppmøtested: Kontoret i Storgata 28A, vis-a-vis Gunerius.
- Oppmøtetid: Kl. 21.30.
- Vandringstid: Fra cirka kl. 22.00-04.00 (kan være med på deler av tiden).
- Norway Cup: Stiller også til vandring på dagtid hvert år på Ekebergsletta.
- Kontakt: Hjemmeside: www.natteravnene.no, mail: post@natteravnene.no, tlf: 23002120.
- Facebook: Hovedside er: Natteravnene.
- Har ellers flere ulike FB-sider for lokalgruppene.
- Bistår også lokalgrupper i Oslo, Viken og andre steder i landet.
- Påmelding enten per mail, appen Vivil – eller du kan bare møte opp.

Jubileum: Det var ufyselig vær under årets jubileumsvandring, men både biler og gående natteravn var ute og passet på i Oslonatta. Midnatt møttes alle på Egertorget.

Dagens modell

I forbindelse med at det ble opprettet to stillinger i Natteravnene og Lars Norbom etter hvert ble daglig leder (senere generalsekretær), ble det naturlig for ham å tre ut av styret for å skille rollene. Siden 2013 har Natteravnene i Oslo sentrum hatt den arbeidsmodellen de har nå, med et styre bestående av fem personer pluss to vara, en heltidsansatt generalsekretær og to halve stillinger. I tillegg har de periodevis

hatt en organisasjonsassistent i en variabel stillingsbrøk.

I jobben som nærmiljøkontakt, med ansvar for tilrettelegging og oppfølging av nye og etablerte grupper i bydelene og i Viken, samt samarbeid med relevante instanser, sitter i dag Gry-Janicke Nordby. Cecilie Brochmann er frivillighetskoordinator, med ansvar for tilrettelegging og oppfølging av de frivillige i Oslo sentrum samt rekruttering av nye vandrere.

Politiet: Natteravnene har alltid hatt et godt samarbeid med politiet – og slår av en prat når de møtes ute om natten.

Natteravnene har en god stund nå vært uten organisasjonsassistent, men nylig er Martin Wedvik ansatt i stillingen. Hovedoppgavene her er å tilrettelegge best mulig for alle de frivillige vandrerne og de vandringsansvarlige.

Påmeldinger

Når det gjelder påmelding til vandringene i Oslo sentrum er det i utgangspunktet bare å møte opp, men for å få en viss oversikt over hvor mange vandrere man kan forvente, har de begynt å bruke appen «Vivil». Det er en app der vandringene legges inn i en kalender, slik at alle som har lastet ned appen vil få en invitasjon. Der kan de trykke på «skal» eller «kan ikke» for å indikere om de kommer til vandringene eller ikke.

– Jeg kan også sende invitasjoner fra appen til registrerte vandrere som ikke har lastet den ned. Da får de en invitasjon som mail eller sms. Dessverre er ikke svarprosenten så høy i appen enda. Av cirka 120 inviterte til hver vandring er det 10-12 stykker som trykker på ja/nei for hver gang. Så det kommer alltid noen frivillige som ikke er påmeldt, forklarer Cecilie.

Appen har for øvrig også en chat-funksjon, slik at man kan sende ut fellesmeldinger eller meldinger til én enkelt. De frivillige kan også sende meldinger tilbake eller til hverandre. Selv om det fremdeles er mulig å møte uanmeldt, setter frivillighetskoordinatorene ekstra pris på å få vite hvem som kommer nå under pandemien, siden det er litt ekstra smittevernhennsyn å ta.

Kveldens vandring

Tilbake til kveldens vandring, så var oppmøtet som vanlig 21.30 og klokka er blitt 22.15 når jubileumskaken er fortært og vi drar ut. To av bilene setter sammen kursen mot Huk. Trafikkmessig går det greit og på Huk er det helt stille. Vi opplever likevel å være til hjelp når en hundeeier fortvilet spør om vi har sett hunden hennes som har

Kake: En liten merking med kake ble det heldigvis i forkant jubileumsvandringen.

stukket av. Den har på seg et rødt, blinkende lys. Gjensynsgleden er stor når vi oppdager hunden og de to gjenforenes.

Herfra drar vi videre til Frognerparken. Her møter vi på en god del russ, men det går stille for seg. De smiler, vinker og slår av en prat. Været er som sagt ufyselig, så de fleste er i stille bevegelse og oppholder seg i relativt små grupper. Vi møter på noen flere på vei mot Colosseum kino, men igjen er det bare hyggelig kommentarer som utveksles.

Neste stopp på veien er Egertorget. Der har vi avtalt å møte de øvrige natteravnene som er ute i kveld. De som har gått til fots har knapt møtt noen, i hvert fall ikke noen med behov for hjelp. Klokka er midnatt og en person som ikke har rukket toget hjem tar kontakt. Han virker imidlertid å greie seg bra og får noen råd på veien. Ellers er det tomt i sentrum.

De som spaserer bestemmer seg for å gå ned mot sentralstasjonen mens i hvert fall to av bilene skal dra ut mot strendene på sørsiden av byen. Det har igjen vært en stille vandring og det samme forventes resten av helgen. Neste helg derimot er det meldt bedre vær samtidig som det er slutt på skjenkestoppen i Oslo. Det blir spennende å se hvordan bybildet ser ut da.

Mørk Golfklubb ligger i sydenden av 1820 Spydeberg, hvor industrialiseringen startet i 1565.

Mørk Golfklubb har over 30 års erfaring innen golf, så vi kan golf og ikke minst dette med kurs i alle former og eventer som du måtte ønske.

Mørk Golfklubb har en utfordrende 18 hulls park- og skogsbane som gir alle gode opplevelser, samt en 9 hulls parkbane som er spesielt tilrettelagt for en rask runde eller for nybegynneren.

Våre treningsarealer er de de beste som finnes og de gir virkelig mening i å benytte. Vi har en av Norges mest erfarne headpro som gir den beste veiledning uansett hvor du er i golfen.

På Mørk Golfklubb finner du alt du trenger og mere til – prøv oss og bli overbevist!

Mørk Golfklubb - Mørkveien 775 - 1820 Spydeberg
Tlf: 6983 3330 - post@morkgolf.no - www.morkgolf.no

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid. De første årene het bladet «Respekt», men nå har vi kommet fram til år 2010 og det første året da bladet kom ut under navnet «Gatelang». Saken under er hentet fra det totalt 31. bladet som ble utgitt, nr. 2 – juni 2010. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Natteravnene 20 år

Fredag 30. april fylte Natteravnene «rundt år». Da var det nøyaktig 20 år siden den aller første organiserte nattevandringen i Norge. Takket være alle engasjerte voksne som stiller opp, lever natteravnvirksomheten 20 år etter.

20-årsdagen ble feiret med en markering i Natteravnenes lokaler i Oslo sentrum. Blant gjestene var nåværende og forhenværende natteravnere i alle aldre, og Oslos ordfører Fabian Stang, i sin gratulasjonstale takket Stang alle fremmøtte og deres natteravnkolleger for alle frivillige timer de nedlegger i samfunnets tjeneste.

– Men jeg skulle egentlig ønske at Natteravnene ikke eksisterte. Av den årsak at det ikke var behov for dere. Men det er det i aller høyeste grad. I mylderet av mennesker vi så ofte befinner oss i, burde vi være snille og barmhjertige overfor hverandre. Men det er som om det skjer noe inni hodene våre som gjør at vi ikke tør eller klarer.

– Vi går ikke bort til den som ligger på gata, den som har skadet seg, er full, har falt, har det vondt. Idet vi ser mange mennesker, ser vi ikke den enkelte. Men det gjør Natteravnene. De går bort og hjelper. Jeg har hørt mange eksempler på det, og jeg har selv vært med ut om natten ikledd natteravnvest. Da har man plutselig en helt annen rolle å fylle.

Idé fra «søta bror»

Natt til 1. mai 1990 møtte hele 300 personer opp og gikk fra rådhuset i Oslo. Initiativet kom fra Dag Halgard og Gudmund Johnsen ved Oslo Politikammers Forebyggende tjeneste. De to hadde vinteren 1990 vært på studietur i Karstad i Sverige, hvor de blant annet ble presentert for prosjektet «Nattugglorna». Prosjektet gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret i sentrumsgatene på kvelds- og nattetid i helgene. Formålet skulle være å komme volds-, rus- og skadeverksproblematikken i sentrum av Karlstad til livs.

Halgard og Johnsen brakte med seg ideen hjem til Norge og tok initiativet til det som fikk navnet «Støttegruppe for natteravnprosjektet». Prosjektet ble i starten finansiert over politiets eget budsjett. Senere tok noen av ildsjelene bak prosjektet i Oslo initiativet til å omdanne støttegruppen til en selvstendig, politisk og religiøst nøytral organisasjon. Dermed så Natteravnene dagens lys.

Tett med politiet

Hensikten var å avlaste politiet økonomisk og administrativt. På samme tid ble det opprettet natteravngrupper rundt om i lan-

det. Gruppene arbeidet etter de samme prinsipper, men hadde for øvrig ingen direkte tilknytning til hverandre. Politiet fortsatte imidlertid å delta aktivt, noe som blant annet kom klart til uttrykk ved at politiavdelingssjef Dag Halgard ble nestleder for organisasjonen i Oslo inntil 1995.

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattestid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
- Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

- Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene.
- Planlegg hjemreisen: Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen). Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.

HVOR ER FLASKEN?

Hvor i Norge/verden befinner natteravnflasken seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 1. august 2020, så er du med i trekningen av en fin premie.

Løsning på hvor flasken var i forrige nummer var: Golden Gate/San Fransico. Følg oss også på Instagram og Facebook. Lik siden vår «Natteravnene» og følg med på aktuelle saker og ting som skjer.

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Stanley Security AS
som gir oss gratis
alarmtjeneste,
parkering med mer.

Joh. Johannson
som gir oss
gratis kaffe.

Egon Karl Johan
www.egon.no/restauranter/karl+johan
Som spanderer pizza
under vandringer

Hafslund ASA
som bidrar med
engasjement og
økonomisk støtte

Engasjert: Hannah Bueide mener Natteravnene har en viktig funksjon. Hun håper også flere unge vil engasjere seg i dette i tiden framover.

Føler seg trygg

Hannah Bueide er nettopp fylt 20 år, men har likevel rukket å bli en erfaren natteravn. Hun mener det frivillige arbeidet utgjør en viktig del av samfunnet vi lever i, samtidig som hennes erfaring er at politiet viser god tilstedeværelse. Hun føler seg selv trygg ute om kvelden.

Tekst og foto: Anette Haugen

Hannah Bueide (20) kommer fra Sykkylven i Møre og Romsdal, men flyttet til Oslo i fjor høst. Hun var da ferdig med videregående og ønsket å prøve å bo på et litt større sted. Når Gatelangs snakker med henne jobber hun som pleieassist gjennom vikartjenesten til Oslo Universitetssykehus. Hun skal imidlertid snart av gårde for å tjenestegjøre i Forsvaret. Planene deretter er å starte på sykepleieutdanningen, der hun allerede er kommet inn.

Første gang Hannah møtte opp for å gå natteravn, var i oktober i fjor. Hun hadde hørt om Natteravnene tidligere, fra hjemstedet, der det var foreldre som gikk. Da en hun var blitt kjent med under datatreffet «The Gathering» la ut en melding og spurte om hun og noen flere ville være med å gå natteravn i Oslo sentrum, tenkte hun at det kunne være interessant. Hun er fra før svært samfunnsengasjert og er blant annet tillitsvalgt i AUFs lokallag i Akershus.

Vi har stilt Hannah noen spørsmål om hvorfor hun er natteravn og hvorfor hun tenker det er viktig å engasjere seg både som natteravn og innen annet frivillig arbeid.

Hvorfor går du natteravn?

– Jeg går natteravn fordi det er sosialt, fordi jeg synes det er viktig å være med på frivillig arbeid og fordi det er både gøy og givende.

Hvorfor tenker du det er viktig at Natteravnene eksisterer?

– Vi er jo en av flere aktører som er ute i Oslo og hjelper til. Natteravnene er en fin ekstra ressurs. Både politiet og andre er tydelig glad for at vi er der. Den aller viktigste funksjonen Natteravnene har, er å være synlig, vise seg fram, hjelpe og snakke med folk. Det er jo stort sett det vi gjør, selv om vi også for eksempel bidrar med å kjøre folk til legevakten.

Hva kan gjøres for å få flere unge til å gå natteravn?

– Mange unge vil ut på byen for å ha det moro selv – og tror sikkert at det stort sett er litt eldre personer som går natteravn. For å få flere unge til å gå, må man få fram tydeligere for denne aldersgruppen hva Natteravnene faktisk gjør. Jeg tror det er viktig å ha natteravner i alle aldersgrupper. Det kan for eksempel være lettere for meg å ta kontakt med andre på samme alder. Jeg

føler absolutt at jeg har en funksjon i gruppen. Alle er inkludert. Hjemme fra Sykkylven er jeg vant med dugnadsarbeid og frivillig arbeid der alle generasjoner stiller opp. Jeg føler meg vel sammen med folk i alle aldre.

Føler du at de unge dere møter ute setter pris på at Natteravnene er der?

– Ja, absolutt. Vi får mange «high five» og mange slår av en prat, der en del også spør om hvordan de selv kan bli natteravn. Selvfølgelig finnes det noen få personer som synes vi ødelegger moroa og er kjipe, men de er i mindretall.

Hva synes du om politiets tilstedeværelse – og føler du deg selv trygg ute på byen?

– Jeg synes vi treffer på bra med politi når vi er ute. De slår gjerne av en prat og responderer fort om vi tar kontakt. Vi har god dialog. Jeg føler meg selv så trygg som jeg kan bli når jeg er ute. Det er klart det kan skje både tilfeldige voldsepisoder og ting relatert til gjenger, men skal jeg gå rundt å tenke på det som kan skje, ødelegger jeg bare for meg selv.

Hva tenker du om Natteravnens funksjon i framtiden?

– Jeg tror Natteravnene vil ha en viktig funksjon også i framtiden, bare det er ressurser nok til at de vil eksistere. Det håper jeg. Det bør absolutt satses på natteravner

Kjøper du ÄNGLAMARK hjelper du flere barn ut i idrett!

ä

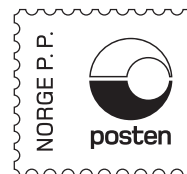
Deler av salget fra Änglamark går til Coop-dugnaden som dekker treningsavgiften for barn som ellers ikke får delta. Sammen med deg og Røde Kors gir vi flere barn muligheten til å delta i idrett med venner og klassekamerater.

Les mer på coopdugnaden.no

coop
Litt ditt

 Røde Kors

Gatelangs

Returadresse:
Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Vi støtter Natteravnene!

SpareBankstiftelsen
JEVNAKER LUNNER NITTEDAL

Tlf: 900 74 126
post@sparebankstiftelsenjln.no
www.sparebankstiftelsenjln.no